

Олімпійська
Академія
України

Олімпійський рух на теренах Західної України – минуле та сьогодення

Другий регіональний
науково-методичний семінар
22-23 грудня 2017 року

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ
ОЛІМПІЙСЬКОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

***"Олімпійський рух на теренах Західної
України – минуле та сьогодення"***

матеріали II регіонального науково-методичного семінару

Тернопіль 2017

ББК 75.1

I -66

Олімпійський рух на теренах Західної України – минуле та сьогодення //
Матеріали II регіонального науково- методичного семінару / За заг.ред.Огнистого
А.В. – Тернопіль: В-во СМТ «Вектор», 2017. – 140 с.

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету фізичного виховання
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира
Гнатюка
протокол № 4 від 12 грудня 2017р.*

© ТНПУ ім.В.Гнатюка, 2017

ЗМІСТ

БЕРЕЖАНСЬКИЙ О.О. ¹ , БОЖИК М.В. ¹ , БАНАХ В.І. ¹ , КАЗМІРУК А.В. ² ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ НА КРЕМЕНЕЧЧИНІ 7	
БОДНАР Я.Б. ФУТБОЛЬНІ ТУРНІРИ НА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ (1908-2004 РР.) ТА ЗДОБУТКИ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ГРАВЦІВ	9
БОДНАР Я.Б. ГУМАНІЗМ ТА МИР – ГОЛОВНІ ІДЕЇ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ	12
ЛЕВЧУК В.А., ВЕРЦІМАГА А.В. ІСТОРІЯ, СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ФУТБОЛУ В ГАЛИЧИНІ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.)	14
ВИННИЧУК О.Т. ГЕНЕЗА ВІДНОВЛЕННЯ СУЧАСНОГО ОЛІМПІЗМУ	18
ВЛАСЮК Р. А. РОЗВИТОК ГІМНАСТИКИ НА ТЕРНОПІЛЛІ КІНЦЯ ХХ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	22
ГАХ Р.В. ПЕДАГОГІЧНА ЦІННІСТЬ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	26
ГРАБИК Н.М., СМІК Н. ЗАРОДЖЕННЯ І РОЗВИТОК СНОУБОРДИНГУ	28
ГУМЕНЮК С.В. ПЕДАГОГІЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	32
ЄДНАК В.Д. ОЛІМПІЙСЬКІ ГОРИЗОНТИ ВІРИ ЗОЗУЛІ	36
ЄДНАК В.Д. ¹ , ЯКОВІВ В.І. ² ВКЛЮЧЕННЯ ЖІНОК В ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ	39
ІВАСЬКІВ С.М., ВАСІРУК М.С. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОЛІМПІЗМУ У ФОРМУВАННІ ОСВІТНІХ ЦІННОСТЕЙ СПОРТСМЕНІВ	43
ІГНАТЕНКО В.М., ПАНАСЮК І.В. ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ НОК УКРАЇНИ - ДІЯЛЬНІСТЬ СПРЯМОВАНА НА РОЗВИТОК	47
КІЙКО В.І., БІТКІВСЬКА Л.І., КУШНІР І.С. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ЗАРОДЖЕННЯ ЧЕРЛІДІНГУ В УКРАЇНІ	50
КЛАПАЧ О. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ КООПЕРАТИВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	54
КЛАПОУЩАК І.Д. ТРАВЕРТИНОВІ СКЕЛІ СЕРЕДНЬОГО ПОДНІСТРОВ'Я ЯК ОБ'ЄКТИ ПРИРОДНОЇ СПАДЩИНИ ТА РЕСУРСИ ГЕОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ	58
ВАНТУХ В.П., КРУГЛЯК О.Я., РОНДЯК Л.М. ІНТЕГРАЦІЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ	63
КУЗЬ Ю.С. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ОСНОВІ ОЛІМПІЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ	67
ЛАВРІН Г.З. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ	71
ЛАДИКА П.І. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА ЯК ПЕРЕДУМОВА СПОРТИВНО-ГУМАННОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	76
ЛЯХ-ПОРОДЬКО О.О., КРАВЧУК В. О., РЄЗНІКОВ А. С. ВИКУП «УКРАЇНСЬКОГО ГОРОДУ» (ПЛОЩІ «СОКОЛА-БАТЬКА») УКРАЇНСЬКОЮ ДІАСПОРОЮ США	80
МАЛЯР Н.С., МАЛЯР Е.І., ДУДА Б.П. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ РЕГБІ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	85
МЕХОНОШИН С. О. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ	88
МОСІЙЧУК Л.В. ПОШИРЕННЯ ІДЕЙ ОЛІМПІЗМУ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ШКОЛЯРІВ ТА СТУДЕНТІВ	93
НАУМЧУК В. І. ВИКОРИСТАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР В ОЛІМПІЙСЬКІЙ ОСВІТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	97
ОГІРКО І. В. ¹ , ОГІРКО О. І. ² ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ І МОЖЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ РУСІ	100
ОГНИСТА К.М. СПОРТИВНЕ ВИХОВАННЯ – ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	104
ОГНИСТИЙ А.В. ЗАХОДИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ДО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ (ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ)	107

Огніста К.М.

СПОРТИВНЕ ВИХОВАННЯ – ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Анотація. У публікації розкривається поняття «спортивне виховання» і окреслюються шляхи формування особистої фізичної культури засобами спортивного виховання.

Annotation. This publication reveals the concept of "sports education" and outlines ways of the formation of personal physical culture by means of sports education.

У наукових публікаціях наголошується важливе сучасне значення та характеристики спортивного виховання [1, 3, 4, 5, 6].

Не викликає сумніву твердження про те, що спортивне виховання — виховання, пов'язане з спортом, «складова частина загального виховання, для якого початковою точкою є спорт».

Накладаючи це визначення положення сучасної педагогіки, де головна мета всякого виховання визначається на основі створення спеціально організованого педагогічного середовища, формування в особистості позитивного відношення до певних цінностей (ідеалів, норм, зразків поведінки) і тим самим – формування особистої культури, а значить, мотивації, активності і її результатів [1].

Певною мірою це теоретичне положення відноситься і до спортивного виховання, яке покликане сприяти особистості (при її активній участі) у формуванні і підвищенні рівня **спортивної культури**, яка формується в процесі **спортивної соціалізації**, орієнтованої на залучення особи до спорту.

Спорт може привертати людину не тільки позитивними, але і деякими негативними аспектами і функціями — наприклад, можливістю продемонструвати свою перевагу над іншими, реалізувати свої націоналістичні ідеї, деяким чином проявити свою агресивність і тому подібне. В цьому випадку спортивна культура особи включає норми і цінності, що не відповідають загальнокультурними цінностями гуманістичної орієнтації. Тому помилково завдання спортивного виховання зводити до формування лише загальнопозитивного відношення до спорту [3].

Цього можна уникнути дотримуючись наступних положень:

- уточнення, доповнення, корекція, вдосконалення знань, умінь і навичок, що дозволяють обґрунтувати (осмислити, пояснити) позитивне значення спорту;
- сприяння у формуванні *позитивної думки* (у вигляді відповідних висловів, думок, відгуків) про спортивну діяльність;
- допомога у формуванні *інтересу, бажання і потреби* брати участь у спортивній діяльності;

- сприяння спортивній активності з вирішенням завдань формування гуманістичних цінностей;
- підтримка в досягненні тих *результатів*.

Дані положення можна зустріти при аналізі багатьох наукових публікацій. Так, А. Павлуцкий[7] характеризує спортивне виховання як «систему цілеспрямованих індивідуальних і колективних дій на особу, які повинні приводити до засвоєння цінностей і норм культури спорту, що визнаються і прийнятих соціальною групою як бажані». Іншими словами, мова йде про «приведення особи до еталонів «чистої культури спорту» [7].

Із цього приводу Е. Майнберг[1] пише: «Так само слід відмітити, що з моменту включення фізкультури в програму шкільного навчання в рамках цієї дисципліни ставляться не тільки вузькі цілі, пов'язані із заняттями фізкультурою і гімнастикою, але і інші, засобом досягнення яких в рівній мірі служать гра і спорт. Заняття фізкультурою і гімнастикою — як би ми не називали цей предмет — в один і той же час є і метою, і засобом. Девіз «Виховання за допомогою спорту!» підкреслює другу якість спортивних занять: те, що вони є засобом для досягнення певної мети, тоді як девіз «Виховання за ради спорту» робить акцент на самостійність і незалежність мети занять спортом» [1].

Якщо педагог в спортивному вихованні на перший план висуває особисті цінності, це дозволяє йому внести певний внесок, з одного боку, у формування *спортивної культури з орієнтацією на особистісну поведінку* в спортивному суперництві (наприклад, відповідно до принципів «чесної гри»), з іншою, - в *загальне* виховання індивіда, формування (підвищення рівня) його загальної *культури*. У цьому плані саме спортивне виховання виступає як елемент виховання особистої культури [1].

В даний час все більш важливу роль грає *спортивно-патріотичне* виховання, як компонент особистої фізичної культури.

Відповідно до цього потрібно спрямовувати зусилля на вирішення комплексу соціально-педагогічних завдань:

- розвиток у молоді психічних і фізичних якостей;
- навчання етичним цінностям, справедливості і дисципліні;
- виховання пошани до себе і інших людей, у тому числі і до груп меншини;
- навчання терпимості і відповідальності, як передумови життя в демократичному суспільстві;
- виховання здатності самоконтролю і розвиток позитивних якостей особи;
- пропаганда здорового способу життя.

Для вирішення які ставляться перед спортивним вихованням необхідний комплекс відповідних *методів*, які можна підрозділити на три групи.

1. Методи виховання *загальнопозитивного* відношення до спорту.
2. Методи виховання *відношення до спортивної діяльності*, наприклад, коли вона розглядається як засіб збереження і зміцнення здоров'я, фізичного вдосконалення, виховання фізичних, психічних, естетичних, етичних

і інших якостей, формування і розвитку тілесної, психічної, естетичної, етичної, екологічної, комунікаційної культури.

3. Методи виховання за допомогою занять спортом- педагогічне використання занять для загального розвитку особистості, спілкування, відпочинку, розваги.

Вирішення завдань спортивного виховання передбачає використання таких загальновідомих форм і методів освіти і навчання:

- інформування про історію і сучасний стан спорту, про методiku спортивного тренування, правила спортивних змагань на основі лекцій, бесід, застосування інноваційних інформаційно-освітніх технологій;
- включення особистості в активні і регулярні заняття спортом (тренувальні заняття, спортивні змагання і так далі);
- навчання основам спортивного тренування;
- використання тестів оцінки і методик вимірювання рівня фізичної підготовленості, стану фізичного (соматичного) здоров'я, психічних здібностей, ціннісних орієнтацій особи.

Список літератури:

1. Майнберг Э. Основные проблемы педагогики спорта: Вводный курс (Пер. с нем.) / Э Майнберг. – М.: Аспект Пресс., 1995. – 317 с.
2. Платонов В. Н. Булатова М.М., Бубка С.Н. Олимпийский спорт: в 2-х кн / В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка. – Киев: Олимпийская литература.
3. Столяров В.И. Теория и методология современного физического воспитания : состояние разработки и авторская концепция: монография / В. И. Столяров. – К.: НУФВСУ, изд-во «Олимп. Лит.», 2015. – С. 66-69.
4. Alonso Emilio Lomba (1993) Education of Youth in Schools and Universities «Education by Sport – Education for Sport»: A Paper Presented to the 1 st Joint. Session for Responsible of Higher Institutes of Physical Educfction. 24-31 July 1993, IOA.
5. Arnold Peter J. (1978) Aesthetic Aspects of Sport // Int. Review of Sport Sociologi. – v. 13, N.3. – P. 45-63.
6. Cagigal Jose M. (1969) Social Education through Sport: a Trial // Report of the 8th Summer Session of the IOA. – Athens. – P. 38-56.
7. Pawlucki A. (1981) Wychowanie do sportu // Sport I kultura: Pracazbiorowa pod red. Z. Krawczyka. – Warszawa: PWN. – P. 163-178.